

sunc *kret*

List "Suncokret" Saveza za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine

jun 2011. broj 12

IZLET I PIKADO BARAČKA 2011.

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku

Pokrajinski sekretarijat za socijalnu politiku i demografiju

Pokrajinski sekretarijat za informacije

Gradska uprava za kulturu Novi Sad

ISSN 1452-7855

Seћam se, da sam se prvi put sa moguћim чудима компјутерске технологије срео још као клинац гледајући оне старе ТВ серије научне – фантастике: „ЗВЕЗДАНЕ СТАЗЕ“ које су нам у то време биле тако чаробне и маштовите. Живели смо у уверењу да ће све то колико већ и сутра бити могуће. Онда се појавио албум са самолепљивим сличицама: „СВЕМИР 1999“ и ми деца из комшилука смо га попуњавали са великим узбуђењем дивећи се технологијама света који је тек требао да се размахне пуном снагом пред нашим очима. А

година 1999 још нам је, тада, била далека. Касније смо чули за енглеског научника Стивена Хокинга астрофизичара, који се, и поред своје изузетно тешке инвалидности, страшно упутио у истраживања тајни нашег Универзума. Стивен Хокинг, који данас има преко шездесет година, са својим сарадницима, студентима, пријатељима и породицом комуницирао је са лако преносивим рачунаром који је имао програм да исписана слова, од стране научника, претвара у разумљив изговор. За нас ОСИ у овом делу света то је био далеки сан.

Деценије и године су пролазиле и полако, па помало и стидљиво и са понеком дозом неповерења персонални рачунари су стигли и до нас. Брзо се показало да су рачунари ко створени за особе са инвалидитетом, да им олакшају и улепшају живот, да им својом приступачношћу и Интернетом омогуће и професионалну делатност и у фирми, и у кући. Ипак особе са тежим облицима инвалидности тек делимично могу да се користе савременом рачунарском технологијом. Било им је потребно прилагодити компјутерске програме и осмислити разна пратећа помагала. Управо о тим АСИСТИВНИМ ТЕХНОЛОГИЈАМА говори интервју наше сараднице Јелене Радовић у овом броју „Сунцокрета“. Било би одлично када би удружења ОСИ, државни органи и општине препознали још једну добру прилику за афирмацију и особа са инвалидитетом, а и развоја домаће технологије и подстицаја иноваторских идеја код оних за које ништа није немогуће. Никола Тесла, Михајило Пупин, Руђер Бошковић, Милутин Миланковић и други великани науке још увек инспиришу млађе нараштаје.

Па да видимо...

Жељко Канурић

ОБАВЕШТЕЊЕ

ПРАВНА РУБРИКА **ПОКАЖИ МИ ПРАВИ ПУТ**

Поштовани читаоци желимо да вас обавестимо да у нашем часопису „СУНЦОКРЕТ“ отварамо Правну, сталну рубрику: ПОКАЖИ МИ ПРАВИ ПУТ. Рубрика ће се бавити питањима и новостима из области права, закона и многим другим тема која су везане за особе са инвалидитетом.

Дакле, постављајте нам питања, пишите нам, а ми ћемо се трудити да Вам у наредним бројевима часописа адекватно одговоримо. Позивамо Вас да нам пишете и нека своја искуства за која сматрате да би помогла и охарактерисала све оне особе којима је то потребно.

Шаљите нам Ваша питања и занимљивости електронским путем на и - меил часописа СУНЦОКРЕТ или на jecikaradovic@970gmail.com

Јелена Радовић
уредница рубрике
ПОКАЖИ МИ ПРАВИ ПУТ

Радовић Јелена

Рођена је у Новом Саду, 1984 год. Као велики борац прихватила је животни изазов са великим ентузијазмом. У свом родном граду завршава основну школу, потом је животни пут одводи у Подгорицу где завршава четворогодишњу средњу школу правно економски смер, а 2004 уписује се на правни факултет. У својој 26 години завршава правни факултет. Чланица је Удружења грађана церебралне и деције парализе Нови Сад, где као координатор правне радионице заједничким путем са другим члановима долази до спознаје и решавање права и закона, све у циљу једнакости и квалитетнијег живота особа са инвалидитетом.

Уз свој правни позив велику пажњу поклањам писању чланака за неколико часописа који се баве темама особа са инвалидитетом.

SUNCOKRET
List Saveza za cerebralnu
i dečije paralize Vojvodine
broj 12, jun 2011.
prvi broj je štampan juna 2007.

Izdavač: Savez invalida
za cerebralnu i dečiju paralizu
Vojvodine, ul. Bulevar oslobođenja 6-8,
Novi Sad

Urednik: Željko Kanurić
Pomoćnik urednika: Slavko Milas
Redakcija: Eva Blaško Mihalik,
Željko Kanurić, Slavko Milas, i Julijana
Kočič

Redakcija: SUNCOKRET, Željko Kanurić,
ul. Matije Gupca br. 68
Sombor 25000
e-meil: kzsuncokret@sbb.rs
RUKOPISI, FOTOGRAFIJE
I DRUGI PRILOZI NE VRAĆAJU SE!

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske Novi Sad

Suncokret/ glavni i odgovorni urednik. -god. 3 br. 5 (jul
2009); - "Suncokret" Savez invalida za cerebralnu i dečju
paralizu Vojvodine, (Bulevar oslobođenja 6 - 8, Novi Sad);
-Ruske Slovo (Maršala Tita 66, Ruski Krstur); -30cm; 700
kom

tromesečno
ISSN 1452-7855
COBISS.SR-ID220062983

3 Intervju Damir Krkobabić	5 Stari zanati ŽELJKO I TAPISERIJE	6 Lekovito bilje ŠLJIVA
7 A MŰVÉSZET MEGDÖNTI A HATÁROKAT	8 fotoreportaža BARAČKA 2011.	10 VESTI IZ UDRUŽENJA
12 Predlog za čitanje PLANETA	13 VELIKANI POEZIJE Rabindrant Tagore	14 NOVO ČITANJE STARE KNJIŽEVNOSTI

ОБАВЕШТЕНЈЕ ОСИ

Drage kolegice i kolege,

Htela bih sa vama da podelim informaciju vezanu za novine u Narodnoj Skupštini Srbije. Naime u petak, 17. juna 2011. svečano je puštena u rad nova, redizajnirana internet prezentacija Narodne skupštine Srbije, www.parlament.rs koja pruža obilje informacija ne samo o radu Skupštine, već i o načinu donošenja zakona i drugim aktivnostima koje su od značaja za građane Srbije.

Drago mi je da modu da vas obavestim i da u horizontalnom meniju (crvena podloga) odmah ispod naziva, u desnom gornjem uglu možete naći i opciju za uvećanje slova, kao i link za informacije za osobe sa invaliditetom, označen poznatim grafičkim znakom OSI u inv. kolicima. Klikom na

njega možete naći informacije o pristupačnosti zgrade Doma i druge zgrade Narodne Skupštine, kao i par važnih zakona koji se odnose na osobe sa invaliditetom. Nadam se da će biti u narednom periodu dogadjanja i informacija kojima će ova stranica moći da se dopunjava, a možete je pogledati na adresi <http://www.parlament.rs/narodna-skupstina-875.html>. Doduše kada se ode na znak pojavi se tekst "informacije za osobe sa posebnim potrebama", koji se tu "izmigoljio" i pored mojih intervencija za sam tekst stranice koji vodi računa o terminologiji, ali ispravićemo i to.

Predlažem takodje i da odete na link "posetite Narodnu Skupštinu - virtuelna tura kroz Dom NS" koja mislim da zaista lepo izgleda.

Možda ovo kao vest i nije mnogo i sigurno ovog momenta neće vaš život učiniti lakšim, ali mislim da odslikava pomeranje pristupa i odnosa prema osobama sa invaliditetom, te možemo reći - ipak se kreće!

Želim vam puno pozdrava,

Gordana Rajkov
Predsednica
Centar za samostalni život invalida Srbije
Milena Vesnica 3, Beograd, Srbija
+381 11 36 75 318
e-mail: gordanarajkov@open.telekom.rs
www.cilsrbija.org

СУНЦОКРЕТ ИНТЕРВЈУ

Сви знамо колико је битно комуницирање међу људима, то је заправо услов који отвара сва врата и пружа широки спектар могућности. Кад би се на кратко запитали?

Како људи који имају отежан говор или чак немају говорне могућност, успевају да се изборе са овом наизглед препреком?

АСИСТИВНА ТЕХНОЛОГИЈА

ИНТЕРВЈУ СА Дамиром Кркобабићем

У Новом Саду постоји Екуменска хуманитарна организација (ЕХО) која се бави проблематиком осетљивих група људи, а велику и посебну пажњу поклањају и бољем положају особа са инвалидитетом у друштву.

Координатор пројекта „АСИСТИВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ КАО НАЧИН УНАПРЕЂИВАЊА РАДНИХ ПРАВА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ“ је Кркобабић Дамир који је своја искуства поделио са нама, као гост мог првог интервјуа.

Откуд ти у свету ОСИ и у борби за наш равноправни положај у заједници?

Више од 4 године радим у ЕХО-у. Иако нисам особа са инвалидитетом, током година сам се сретао са разним проблемима маргинализованих група људи. Пре нешто више од годину дана тим Ресурсног центра за особе са инвалидитетом, укључујући и мене, посетио је организацију „LIFE-TOOL“ чије је седиште у Аустрији, у Линцу. Циљ

ове организације је да уз помоћ компјутерске технике побољша квалитет живота особа са инвалидитетом. Та идеја ми се допала, ми у ЕХО-у смо сматрали да је то важно и обзиром на наше претходно искуство са асистивним технологијама кренули смо у креирање пројекта.

Реци ми нешто више о самој идеји пројекта „АСИСТИВНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ“ КАО НАЧИН УНАПРЕЂИВАЊА РАДНИХ ПРАВА ОСИ?

Основна идеја је: а) увођење асистивних технологија у поље запошљавања особа са инвалидитетом, б) оснаживање организација цивилног друшта

особа са инвалидитетом и ц) заговарање код доносилаца одлука (на Покрајинском и Републичком нивоу) да препознају важност асистивних технологија.

Шта су то Асистивне технологије?

У контексту овог пројекта, асистивне технологије су различите компјутерске технологије које побољшавају квалитет живота особа са инвалидитетом. Ту, рецимо, спадају уређаји који замењују стандардни миш и стандардну тастатуру као и разна софтверска решења. Неке од ових технологија су драгоцене и за особе које имају потешкоћа у говору.

За коју популацију особа са инвалидитетом су Асистивне технологије намењене?

Нису свим особама са инвалидитетом неопходне асистивне технологије, али неким особама, на пример, са церебралном парализом и дечијом парализом, мишићном дистрофијом, ментално недовољно развијеним особама, особама оштећеног вида и слуха и слично могу умногоме да помогну.

Која су била очекивања од првих радионица тренера Томаса Бургера и какви су укупни утисци?

Позив за учешће на тренингу био је упућен организацијама цивилног друштва. Одабрано је 20 организација са територије читаве Војводине, а све у циљу оснаживања капацитета организација. Први тренинг се бавио самим асистивним технологијама. Тренер је био Томас Бургер који ради у „LIFE-TOOL“-у у Аустрији, где, између осталог, саветује будуће кориснике о избору технологије.

ЕХО сарађује са организацијом LIFE TOOL, имамо и неке од производа у својим просторијама и тако је била омогућена и практична обука учесника тренинга. Циљ је био упознавање учесника са асистивним технологијама у циљу равноправнијег квалитета живота и рада О С И.

Други тренинг бавио се темом јавног заступања. Колико је био успешан, и шта је значео за пројекат и учеснике?

Тренинг је водила гопођа Ана Бу, тренерница Тима ТРИ и ЕХО-а. Јавно заступање је значајно да

би остварили промене и утицали на доносиоце одлуке, на оне који имају моћ, да препознају важност асистивних технологија.

Замолила бих те да поделиш са нама неколико занимљивих момената са другог тренинга?

На пример, учесници тренинга су били подељени у три групе: роза, жута и плава. Групе су имале различите теме јавног заступања и вођења кампања. На тренингу је владала позитивна атмосфера са пуно креативних идеје учесника.

Чиме ће се бавити трећи тренинг, као последњи тренинг?

Тренинг ће се бавити људским правима О С И. Први дан тренинга ће покривати тренерница из Беча, Маријана Шулиц, која ће се бавити међународним контекстом заштите права О С И. Други дан тренинга биће тренерница Тима ТРИ, Иванка Јовановић извршна директорка Националне организације особа са инвалидитетом Србије. Тренинг ће бити посвећен људским и радним

правима О С И у Србији, као и начинима којима та права могу да се унапреде.

Ко вам је највећа подршка на пројекту?

Пројекат финансира Европска унија. Моралну подршку добијамо од организација цивилног друштва. Организације цивилног друштва су стратешки важне за овај пројекат.

Шта ће значити креирање неформалне мреже Н В О која ће лобирати код Локалних и Републичких власти да Асистивне технологије постану помагала која ће бити доступна сваком појединцу коме је то потребно за што бољи и квалитетнији живот?

Неформалну мрежу чине организације које долазе на тренинге и направиле Иницијативу о важности асистивних технологија. На тај начин ће важни доносиоци одлука

бити упознати како да помогну О С И и омогуће коришћење асистивних технологија. Асистивне технологије су битне за живот и рад О С И, оне су „продужена рука“ онима који користе рачунаре који су важни и неопходни за свакодневни живот.

Откриј нам нешто више у вези плана израде приручника?

После трећег тренинга биће одштампан приручник у коме ће се налазити адаптиран тренинг материјал. Биће доступан већем броју организација цивилног друштва, а биће у њему и каталог асистивних технологија.

По твом мишљењу колико су О С И у Србији заинтересоване за рад или било какво усавшавање?

Заинтересоване јесу, али коли-

ко су активне? Неки су пасивни због дискриминације и маргинализације. Активношћу и борбом се нешто може и променити, побољшати... Активност је веома важна.

У име наше редакције „СУНЦОКРЕТ“ желим да ти се захвалим, и пожелим много среће са наредним пројектима.

За крај овог интервјуа навела бих цитат који ми увек помогне да започинем своје одлучне кораке:

„Ко год да сте, немојте да стојите у месту. Ви сте људско биће а не дрво!“

књижевник Ендру Матеуз

Радовић Јелена

СУНЦОКРЕТ СТАРИ ЗАНАТИ

ЖЕЉКО И ТАПИСЕРИЈЕ

Жељко Мондом, члан Друштва церебралне и дечије парализе Сомбор, Кула и Оџаци, таписерије је научио радити још у основној школи у болници Принциповац крајем седамдесетих година прошлог века. И каснијих година Жељко је наставио правити таписерије што по сопственим идејама, што по наруџбинама. Разнобојном вуницом на таписеријама су представљени цвеће, животиње, бродови, птице, грбови фудбалских тимова и тако даље. Са својим таписеријама Жељко Мондом је учествовао на разним изложбама особа са инвалидитетом.

Таписерије које су некада биле веома популарне, данас у време урбаности и општег недостатка времена, као да су помало заборављене. Рад на тапиеријама је леп хоби, а може и да се заради неки динар који увек добро дође. Жељко је, у вези таписерија, са свима заинтересованим спреман на сарадњу, упознавање и дружење.

Контакт телефон Жељка Мондома је: 025 / 733 - 922

Жељко Канурић

ŠLJIVA

Drugi nazivi: : readarka, požegača, bistrica, modnilja.

Latinski naziv: prunus domestica **Engleski:** Plum

Opis

biljke: Šljiva je drvo, koje može narasti do 10 metara. Prilično je razgranta s ovalnim, nazubljenim listovima i sitnim belim cvetovima. Cvetovi su na kratkim drškama i uglavnom po dva zajedno. Plod je duguljast, sočan i tamnoplave boje. U plodu se nalazi koštica. Uzgaja se u voćnjacima.

Stanište: Šljiva potiče iz roda Prunus, kom pripadaju breskva, kajsija, nektarina, višnja i trešnja. Latinski naziv joj je Prunus domestica, a smatra se da poreklo vodi sa obala Kaspi-

jskog mora. Postoji preko 2000 vrsta šljiva nastalih ukrštanjem, šljive raznih veličina, različitih ukusa i raznih boja i nijansi: plave, zelene, bele, žute, crvene... Lekoviti deo biljke je plod.

Lekovito delovanje: Šljive su veoma značajne u ishrani. Lekovitost šljive dolazi do izražaja kod oboljenja bubrega, gihta, bolesti jetre i pojave reumatizma. Povoljno deluje na probavne organe. Regulišu rad creva.

Šljive spadaju među lužnato voće bogato raznim vitaminima i mineralima. Suve šljive su posebno bogate vitaminom A, riboflavinom i vitaminom C, te kalcijumom i magnezijumom. One imaju i medicinsko značenje zahvaljujući svom umerenom, prirodnom laksativnom dejstvu koji se može iskoristiti kod slučajeva zatvora, naročito kod male dece i kod starijih ljudi. Osim toga, istraživanja vezana za antitoksična i antikancerogena svojstva voća, pokazala su da su suve šljive među najbogatijim plodovima, ne samo voća, već i povrća sa tim svojstvima. Sveže i sušene šljive i kompot od šljiva mogu se koristiti kao diuretik. Osobe koje imaju problema sa bubrezima ili imaju bolove u žuči trebalo bi da jedu šljive u veoma malim količinama. Šljiva krvne sudove čiste od masnih naslaga. Šljiva deluje kao moćan antioksidant, protiv slobodnih radikala.

Tekst je preuzet sa web sajta lekovitog bilja: "Herbateka".

СЛАВНИ У АНЕГДОТАМА

ТАКО СЕ УДВАРАО СЕРВАНТЕС

Славни шпански писац Мигул Сервантес (1547–1616) под старе дане често је путовао Шпанијом. Тако је једном у некој крчми, почео да се удвара лепој газдарици.

„Господине, требало је да се јавите пре тридесетак година, тада бих вас можда слушала“, узврати му девојка.

„Јавио сам се госпођице“, одговорио је аутор „ДОН КИХОТА“ и додао:

„Али нашао сам само вашу маму која ми је рекла да дођем кад будем старији. То ме је и навело да данас код вас окушам срећу.“

КЊАЗ МИЛОШ И УЛИЗИЦЕ

Око политичких првака или владара увек су се налазиле разне улицице и подрепаши. Тако је било и у доба књаза милоша (1780–1860), али он је такве људе добро познавао и учовао. Једном у разговору с њима књаз их сасвим озбиљно упита:

- Видите ли оног магарца ?
- Видимо ! – повичу они углас.
- Тај магарац – настави Милош – то сам ја.

Неке улицице се насмејаше, а они лицимернији побунише се .

- Та неће бити господару !
- Јесте, јесте ! – настави књаз. А видите ли оне мушице што му око репа лете ?
- Видимо ! – сложено одговорише улицице.
- Е, те мушице... то сте ви – рече Милош и презриво се насмеја.

A MŰVÉSZET MEGDÖNTI A HATÁROKAT

A művészet megdönti a határokat nevezetű projekt umot a délbácskai disztrofia szervezete vezette a vajdasági iskoláztatási és a szerbiai kulturális minisztérium támogatásával 2010 július december időszakában.

Ez a projektum keretein belül egyhetes műhelyekre került sor, amelyeken részt vett az OSI gyermek és cerebrális paralízis tagjai is, amelyeken alaptudásra tették szert a filmnyelv, forgatókönyv írás titkairól. Némelyek közülünk a kamerás forgatás tudására tettek szert és megismerték a forgatás művészetét is. Egybevetve háromnapos munkán tanuláson és társalgáson keresztül lépésről lépésre belevágunk az első filmforgatásainkba amelyekben mi magunk voltunk a szerzői a forgatókönyvnek is aminek bizonyosodott ennek a projektumnak a sikere, mint pl. A következő című filmek születtek: Munkát

keresek Djordje Gligority rendezésében valamint a Hit és a remény című film Dragoljub Kurdely rendezésében és a Különleges mosolygó vándor amelynek a szerzője jomagam vagyok- Abszolút szabadságunk volt ami az ötleteket illeti a forgatókönyv írásában monologusokban,,stb.

Mint résztvevője és tagja ezeknek a műhelyeknek megismerkedtem egy világgal amely részemre teljesen ismeretlen volt.

Hamarossan a szerzett tudással köszönve Zorán Cvetkovitynak aki a vezetője volt ezeknek a műhelyeknek elsők között felvételeztem egy filmet ami a saját produkcióm volt. Lehetőségem nyílt arra hogy átéljem a filmezés izgalmait, érzem a lámpalázat és a rettegést hogyan is fig sikerülni az egész úgy lesz e ahogyan elképzeltem, sikerül e a jeleneteket amelyeket papírra fektettem átvenni a mozgó képekre.

A forgatás egy olyan dolog ami megmarad örök időkre, egy élmény ami nem mérhető. Voltak izgalmas percek, neveléses helyzetek, érdeklődő pillantások vetek körül és majdnem egy szerencsétlenség is (hogy felforduljon a kocsi a lejtőn.)

Felfogtam hogy belementem a művészet világába amely sok ajtot megnyitott előttem megtöltötte az életemet, egy új foglalkozás felé irányított.

Eljött végre az a pillanat amikor össze kellett állítani a mi filmjeinket. A műhelyekben volt lehetőségünk arra hogy megtudjuk a filmösszeállítás csodáit Biljana Szavitytól aki ennek a tudománynak volt a mestere. Ho-

gyan kell a képet és a hangot egybehangolni Eljött az a nap amikor a filmjeinket megláttuk a fehér vásznon és hallhattuk az első benyomásokat is, véleményeket a résztvevők közül. Első pillantásra úgy tűnt hogy ez már a vége a mi együttlétrünknek, tanulásunknak és filmkészítésünknek. A mi érdeklőségünk és nagy vágyunk hogy mind ezt folytassuk kezdeményezésre serkentette Milesza Milánovityot hogy közösen harcoljunk azért hogy folytathassuk ezt a projektumot.

A presszkonferencia után amely a vajdasági végrehajto tanácsban került megrendezésre ahol bemutatásra kerültek filmjeink, megérkeztek az első vélemények, támogatások amelyek arra mutattak hogy az emberek a filmeket megnézték, és igaz módon átéltek. Filmjeink felkerültek a You tube internet oldalra és a facebook_ ra is. Nagyon örültem annak hogy valora válhattam azt a víziómat hogy a Különleges mosolygó vándor című filmmel reményt önthetek a mozgássérültek körében és mindazok között akik az életüket kevésbé sikeresnek érzik. Nem is hittem hogy pozitív véleményt kaphatok egy ismeretlen személytől egy OSI anyétól Ingyijáról aki látta a filmjeinket a you tube-on.

Részemre ez egy különleges elismerés mint a siker bizonyítéka. Készen állok arra hogy műveket készítsék ilyen módon is és remélem hogy ehhez hasonló filmekkel megdöntsük az előítéletek falait a mozgássérültek iránt.

*Kelena Radovity
Az újvidéki CDP tagja*

IZLET I PIKADO

28.05.2011 12:31

BARAČKA 2011.

TAKMIČENJE U PIKADU

Društvo cerebralne i dečije paralize Sombor bilo je 28.05.2011. domaćin Pokrajinskog takmičenja u pikadu Saveza za dečiju i cerebralnu paralizu Vojvodine. Takmičenje je održano u odličnom raspoloženju u Rombizonskom izletištu Baračka koje postoji već više od deset godina i nalazi se u neposrednoj blizini Bezdana, mesta udaljenog oko dvadeset i neki kilometar od Sombora.

Svi smo uživali pored vode, na čistom vazduhu, posmatrajući bližu okolinu ekološkog izletišta Baračka. Predusretljivi domaćini su se trudili da nam zaista ništa ne nedostaje. Neko od naših gostiju se vozio u drvenom čamcu, neko se ljuljao na pletenim ležaljicama, ili bi šetao obalom, a bilo nas je i koji su veselo razgovarali u senci vitkih vrba. Spazili smo i jednu čaplju gde u trstištu dugačkim kljunom lovi ribu.

Posle takmičenja pikado strelicama u metu serviran nam je ribarski ručak koji se sastojao od riblje čorba sa domaćim rezancima, ribljim pljeskavicama i krompir salatam, sokovi i na kraju krofne sa domaćim pekmezom. Na vazduhu i u šarenoj hladovini apetit nam je bio na vrhuncu.

Ž. Kanurić

KONAČNI REZULTATI PIKADO Baračka 2011

EKIPNI PLASMAN :

1. SR. MITROVICA	286
2. NOVI SAD	278
3. SUBOTICA	218
4. SOMBOR	167
5. PANČEVO	73

POJEDINAČNI PLASMAN :

1. MEŠKOV OGNJEN	119
2. GARUNOVIĆ RUŽICA Sremska Mitrovica	106
3. MARUKIĆ DUŠANKA Sremska Mitrovica	103

GODIŠNJA SKUPŠTINA

„SUNCOKRET“ Savez za cerebralnu i dečiju paralizu Vojvodine dana 10. 06. 2011. god. u prostorijama Invalidskih organizacija Vojvodine na adresi Bulevar oslobođena 6-8 u Novom Sadu, u prisustvu 17 delegata (odsutni iz Novog Sada 1 i iz Pančeva oba) održao je godišnju skupštinu i doneo sledeće odluke:

-Usvojen zapisnik sa predhodne skupštine održane 27.05.2010.god.

-Usvojen izveštaj o radu za 2010.god.

-Usvojen plan rada za 2011.god. koji je prihvaćen i u Ministarstvu za rad i socijalnu politiku

-Uvodi se funkcija zamenika predsednika Saveza i izabrana je Ružica Garunović.

Slavko Milas

TURNIR U ŠAHU

Društvo cerebralne i dečije paralize iz Kikinde je 29. aprila 2011 godine bilo domaćin, a pokrovitelj Savez za CDP Vojvodine „SUN-COKRET“, pokrajinskom šahovskom turniru. Učestvovalе su ekipe iz Kikinde, Subotice, Sombora, Novog Sada i Kovina. Borbena atmosfera sa puno strasti među protivnicima odražavala se u ribarskom klubu „Stari šaran“. Da se lakše dočeka ručak pri ruci su nam bili razni napitci i slane i slatke pogačice. Kako se mnogi takmičari poznaju iz ranijih susreta tokom igre padalesu razne dosetke i srdačne zezancije.

Negde pred sam ručak proglašeni su rezultati. Prvo mesto među ekipama pripalo je Udruženju CDP Subotice, Sombor je bio drugi, Novi Sad je osvojio treće mesto, a domaćini iz Kikinde dokopali su se solidnog četvrtog mesta. Najboljim pojedincem šahovskog turnira proglašen je Stipan Čakić iz Subotice.

Ž. Kanurić

VESTI Novi Sad

TRIBINA “ZNAM LI SVOJA PRAVA”

Dana 16. maja u Novom Sadu u prostorijama Udruženja „Sunce“ za cerebralnu i dečiju paralizu iz Novog Sada održana je tribina pod nazivom: „ZNAM LI SVOJA PRAVA“, po programu Pokrajinskog saveza za cerebralnu i dečiju paralizu. Članovi i njihovi pratioci su se, putem prezentacije, upoznali sa osnovnim pravima i povlasticama, kao i sa setom značajnih zakona koji se odnose na osobe sa invaliditetom.

Voditelj tribine je koordinator

Pravne radionice Udruženja „Sunce“. Po prvi put u našem Udruženju tribina je održana pomoću nove tehnologije, koja olakšava komunikaciju osobama sa invaliditetom koji imaju poteškoća u govoru, uz pomoć kompjuterskog programa koji pisani dokument prevodi u glas i obrnuto. Tehnologija firme „ALFA-NUM“ koja je u saradnji sa fakultetom tehničkih nauka iz Novog Sada, tvorac je ove tehnologije koja će sigurno mnogo značiti svim O S I.

Ovaj celokupan događaj je medijski praćen, a kao zaključak ove tribine se izdvaja: U okviru pravne radionice „POKAŽI MI PRAVNI PUT“ članovi i njihovi pratioci mogu se informisati i dobiti odgovore vezane za njihova prava, a aktivnim učestovanjem na samim radionicama ili putem e-mail poruka.

Jelena Radović
koordinator pravne radionice

ИЗРЕКЕ
КРОЗ
ВЕКОВЕ

Људи уче поучавајући друге.

Сенека
антички филозоф

Кад год се нађеш на страни већине, време је да застанеш и размислиш.

Марк Твен
амерички писац и новинар 1835 – 1910

VESTI Sombor

ЧАСОПИС „СУНЦОКРЕТ“ У АРХИВИ БИБЛИОТЕКЕ

Првих једанаест бројева часописа „Сунцокрет“ предати су у архиву сомборске библиотеке „КАРЛО БИЈЕЛИЦКИ“, која је основана још давне 1859. године, на чување за наредне нараштаје. Наш часопис уручен је од стране главног уредника Жељка Канурића и помоћника уредника Славка Миласа.

Ж. Канурић

ПРОСЛАВА ОСМОГ МАРТА

Удружење церебралне и дечије парализе општине Ковин је са великим задовољством организовало прославу осмог марта за своје чланице и симпатизерке. Дружење је, уз музику, ручак, лепу тарту и пригодне поклоне, одржано у просторији „Клуба ОСИ СНЕЖАНА“.

Спонзори за ову лепу прилику и прославу били су: „Савет прве месне Заједнице Ковин“, „Савет друге месне заједнице Ковин“, „ВП Подунавље Ковин“, и „ЈП Ковински комуналац“.

Владимир Колунџић
Председник удружења ЦДП Ковин

ПРЕДЛОГ ЗА ЧИТАЊЕ

Планета

МАГАЗИН ЗА НАУКУ, ИСТРАЖИВАЊА И ОТКРИЋА

технологије.

Први број „Планете“ изашао је у јуну 2003. године, те редовно излази шест пута годишње (сваког другог месеца) и ево траје већ осам година. За уживање у „Планети“ потребно је издвојити сто осамдесет динара. На квалитетном папиру, одличним фотографијама и доброј штампи читалац се прво упознаје са кратким вестима из свих грана науке. Следи тема броја која може бити посвећена неком актуелном дешавању у свету науке, неком занимљивом социјолошком и друштвеном појавом. Главне теме броја су и годишњице рођења или годишњице смрти бројних великана науке, те „Планета“ обавезно посвети десетак страница о њиховом животу, раду и научним досигнућима. Такви текстови су углавном писани од стране добрих познавалаца одређене теме и са историјског и са научног

је довољно да се редовно нађу рубрике из физике, астрофизике, астрономије, математике, хемије, биологије, медицине, психологије, геологије, зоологије, древне историје, археологије, лековито биље, нови лекови, и друге теме. Представљају се наше научне фирме и наши успешни, савремени истраживачи. Сваки читалац ће наћи за себе нешто занимљиво. Понеки текстови се могу прочитати на сајту: planeta.rs, а могу се наручити и стари бројеви у комплекту или појединачно.

Шарлатанских реклама, сујеверних прича, и хороскопе у „Планети“ нећете пронаћи. А они такозвани „мали зелени“ (ванземаљци) још увек се играју жмурке са нама. Никако да их „стварно“ пронађемо и ухватимо. НЛО - и лете око скоро као комарци. Појединци су већ схватили у чему је ту виц. Истина нам је пред самим носом већ вековима.

Тамо где је некадашња култна „Галаксија“ стала приликом распада СФР Југославије и неправедних економских санкција међународне заједнице и каснијих догађаја око Косова, те када се цивилни живот нормализовао, магазин „Планета“ је наставио поучну традицију озбиљног научног издања за популаризацију науке и

гlediшта. „Планета“ броји шездесет и шест страница, што

Жељко Канурић

Рабидрант Тагоре

Поезија Рабиндранта Тагореа се одликује једноставношћу емоција, есеји јачином мисли, а романи друштвеном свешћу. Главни циљ му је био повезивање истока и запада. Сам је преводио своју лирску поезију на енглески језик. Добио је Нобелову награду за књижевност 1913. године. Рођен 7. маја 1861 године био је најмлађи син (седмо дете) хиндуистичког филозофа и верског мистика Девендранаха. Задивљен природом и њеним симболима своје прве песме Тагоре је написао у својој осмој години. До седамнаесте године живота образовао се код куће, када је на очево инсистирање отишао у Енглеску да би студирао права.

Студије у Енглеској није довршио, већ се вратио у Индију и определио се за књижевност. Током боравка у Лондону објавио је своје прве две збирке песама - „Вечерње песме“ и „Јутарње песме“. Године 1913. добио је Нобелову награду за књижевност за збирку песама „Гитанџали“. Ову збирку песама је написао 1910. у Бенгалу, а две године касније збирка се издаје и у Лондону преведена на енглески језик. Године 1915. Тагоре је проглашен за витеза од стране британске владе. Титуле се одрекао после масакра у Армицару 1919. године, у знак протеста против британске владе. Основао је експерименталну школу у Схантиникетану, засновану на Упандисанским идеалима образовања. Повремено је учествовао у Индијском националистичком покрету, где се спријатељио са Гандијем. Тагорина најзначајнија дела су збирке песама „Градинар“ и „Гитанџали“, а од романа „Бродолом“. Тагоре је такође писао и приче, романи, позоришне комаде, есеје, музикле, путописе и мемоаре. Бавио се и сликањем и компоновањем музике потврђујући тако Ведску филозофију спајања неколико врсти уметности у личности једног човека, што могу да постигну само велике уметничке душе. Умро је, у осамдесетој години живота, у свом родном граду Бенгалу 7. августа 1941. године.

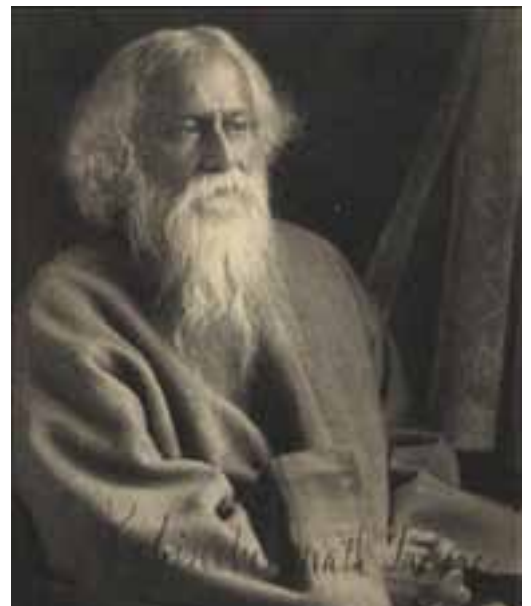
ГРАДИНАР песма 16

Руке нам се обавијају, очи нам се упијају:
тако почиње повест наших срдаца.
Ноћ је у марту, месечина светли:
ветар носи слатки мирис хене,
моја свирала лежи на земљи занемарена
а твој је цветни венац недовршен
Љубав ова између тебе и мене
проста је као песма.

Твој превез боје шафрана опија ми очи.
Венац јасминов који си исплела за мене
испуњава ми срце дрхтајем као хвала.
То је игра давања и одрицања и поновног скривања:
нешто осмеха и сасвим мало стидљивости
и понека тек слатка бесциљна кавга.
Љубав ова између тебе и мене
проста је као песма.

Никакве тајне око данашњице: никакве борбе око немогућег:
никакве сенке иза љупкости: никакво пипање у дубинама таме.
Љубав ова између тебе и мене
проста је као песма.

Ми не лутамо из речи у вечито ћутање:
не подижемо руке своје у празнину за стварима изван наде.
Задовољни смо оним што дајемо и оним што добијамо.
Нисмо исцедили и последњу кап радости, да из ње правимо
вино патње своје.
Љубав ова између тебе и мене
проста је као песма.

OSTALO IM JE SVE, A NIŠTA IM NIJE OSTALO

I najzad prosuše se tihe, krupne suze, kao majska kiša.

Pisac i lekar Laza Lazarević ostavio je iza sebe samo devet pripovedaka. Jedna od njih je i pripovetka *Sve će to narod pozlatiti*, nastala oko 1880. godine.

I sumrak se počeo hvatati, a lađe još nema. Svet koji ju je čekao počeo se razilaziti. Koristeći realistički postupak, Lazarević nam plastično slika sredinu, građansku sredinu 19. veka, u kojoj će odvijati ljudska drama. Spoljašnja, ali i unutrašnja...

Dva junaka

Sumrak je padao, Sava je tiho oticala, a lađu su čekala još samo dva čoveka - jedan u fesu i čakširama, drugi u mundiru i mamuzama. Lazarević suptilno skreće naš pogled sa šarene gomile na dva čoveka, na junake ove novele. Kontrast između ova dva lika, koji će se kako priča odmiče sve više razvijati, naglašen je već prvom rečenicom. Rečenicom koja slika njihovu odeću, a time i njihov društveni status pa možda i nagoveštava psihološke karakteristike. Postepeno saznajemo da je

čovek u fesu *Blagoje kazandžija*, a u mundiru kapetan Tanasije Jeličić. (I činjenica da zanatliji saznajemo samo ime, a kapetanu i ime i prezime ističe njihov različit društveni status).

Blagoje nestrpljivo hoda, zapitkuje, ulazi u staničnu gostionicu pa zatim izleće iz nje, oči mu živo skaču sa jednog predmeta na drugi, neprestano pali lulu...

Kapetan stoji skoro ceo dan na jednom mestu, podbočen na sablju. Lice mu je okrenuto strani sa koje lađa dolazi, oči umorno i nestalno blude oko tog mesta. Naoko miran, ali lice *opominje na omarinu iza koje se diže oluj.*

Preteško breme. Potreba za čovekom

Blagoje, koji inače nije *bio baš razgovoran čovek*, večeras ne može da čuti. *Večerašnje njegovo upravo napadanje na svakoga koga sretne beše samo očajnički pokušaj da razagna čamu.* Mirnom i čutljivom kapetanu odmah saopstava da čeka sina, koji je ranjen. Ne mogući da podnese tu pomisao, nervozni Blagoje se stresa, prazni skoro punu lulu i opet je puni. Ali mora sam sebe da ohrabri. Odmah dodaje da mu je sin ranjen *lako, sasvim lako! Samo ga okrnulo!* Po pitanju mesta gde se nalazi rana Blagoje ostaje neodređen... Kapetan počinje da učestvuje u razgovoru tek kad čuje da je mladić ranjen! Na kapetanovo pitanje šta mu je sin, Blagoje veliča sinovu snagu i kazandžijsko umeće. Ali kapetana to ne interesuje. Njega kao vojno lice interesuje koji je rod u vojsci kazandžijin sin. On kao da nema osećaj za svu toplinu koja je skrivena u Bagoju. Starčić i na vojnom polju hvali sina, pešaka. Njegovu snagu, hrabrost i srčanost.

Želeći jače da istakne Blagojevu emotivnu nabijenost i pritisnutost neumoljivom sudbinom, Lazarević smešta Blagoja i Tanasija u *mehanu. U mehanu s masnim dugačkim stolovima, čađavim zidovima i od muha upljivanim sahatom... Nasred tavanice obešena lampa čkiljila je, jedva probijajući zrake kroz već sasvim crno staklo. Nasred srede stajale jedna drvena stolica, sa slomljenim sedištem i slomljenom i tako živopisno ispuženom nogom kao da hoće da se fotografiše.*

Kapetan je čitao pismo koje je o sinovom ranjavanju primio Blagoje, *sasvim masno i izgužvano pismo.* Nervozni kazandžija ga je verovatno više puta vadio i čitao. Kao da nije verovao u ono što tamo piše... Blagoje je najpre sklonio onu stolicu, psujući. Zatim je seo pored kapetana pa, želeći da se nalakti na sto, primetio *grdnu, crvenkastu, masnu mrlju. Otud iz mračnog ugla dovuče se jedno prljavo stvorenje* kad je počeo da viče i grdi. Ali čitalac će se vrlo ograšiti ako pomisli da je Blagoje

kakav čangrizalo ... Sad je on samo u grozničavom stanju od nestrpljenja, ... Pristao bi on sad i da se bije i da ga biju - samo da mu prođe vreme. Blagojeva uznemirenost raste. Baš u ovoj mračnoj i skućenoj atmosferi ona kulminira. Teret postaje suviše težak da bi ga stari zanatlija sam mogao nositi. Ovaj ubogi čovečuljak mora sa nekim da ga podeli. Najveći njegov strah latentno progovara iz njega. Majstorija tvorca psihološke pripovetke (rad podsvesnog) kod Srba. Blagoje započinje priču o vojniku koji je u ratu izgubio nogu i sad je primoran da prosi! Stresavši se, Blagoje primećuje: *Ovakav badrljak samo! Bolje bi mu bilo sto puta da je umro. A on ništa - živ.* Pa opet dodaje: *Samo to mi se ne sviđa što prosi. A treba da mu se kaže: Hvala tebi koji si za nas proliovao krv...*

Kapetan je čovek koji je učio i formirao se u vojsci, a verovatno nije imao iskustva koja bi ga navela da drukčije razmišlja. On ne vidi ništa strašno u činjenici da čovek koji je osakaćen zbog rata prosi. On ni ne zna o kom čoveku kazandžija govori, nije ga nikad ni primetio. Nije jer kapetan smatra da je osakaćeni vojnik nešto što dužnost obuhvata, jer *to je lepo što je on za svoju zemlju osakatio sebe...svaki onaj koji je prolio krv za svoju zemlju treba da se računa u srećne, jer se odužio svojoj majci, svojoj zemlji. Svaki je dužan svojoj zemlji, zemlja nije nikome ništa...*

Kazandžija sve to zna, i on je kao građanin rastao uz takav stav, (mada verovatno nešto fleksibilniji) ali iskustvo, doduše još u podsvesti, mu sada govori drukčije. Potreba za hranom nije uzvišena stvar, ali je vrlo realistična. Ako ranjenik bez noge hoće da jede, na sramotu onih koji imaju previše pa ne mare za one koji ne mogu steći ništa, primoran je da prosi. *Ne može da ore, ne može da kopa! Pa još može biti po neki put slabo što i naprosi.* U svom beznađu i očajničkom revoltu kazandžija je radikalna: trebalo bi svakog ko ne mari za takve sudbine dovesti u istu poziciju. Ne umiruje ga ni kapetanova tvrdnja da će takvi ranjenici dobiti izdržavanje. Oni i dalje moraju da prose!

Blagoje naručuje rakiju, koju inače ne pije, ali, kako kaže, *ne može više ni da se puši. Već mu srce pocrni od duvana!* Kako ga rakija sve više hvata, kazandžija, uz obilje komične gestikulacije i imitacije, počinje da priča o kobili svog nekadašnjeg majstora. Kobila je bila brza, vatrena i snažna. Upravljanje njom zahtevalo je snagu i veštinu. *Ali niko drugi nije umeo s njom kao on,* Blagoje. U trenutku svoje krajnje nemoći i ništavosti nesrećni kazandžija se seća svoje mladost, snage i veštine! Opet rad podsvesti. I bežanje od nemilosrdne stvarnosti, koju ova predoseća.

Kada Blagoje postaje suviše pijan da bi ga kapetan

Jeličić mogao slušati, kapetan se zadubljuje u svoje misli. Misli na ženu, koja je ostala kod majke u Knjaževcu da se porodi i sad je trebalo da mu dođe. Mislio je o Turcima i Čerkezima, koji mu možda ruše kuću i pale postelju na kojoj mu žena leži. Već treći put dolazi da sačeka lađu uveren da će mu i žena doći. Ali sad mu se učini da ni lađa više neće doći. *On postade nestrpljiv kao i Blagoje.* Baš kao i Blagoje i Tanasije Jeličić beži u lepšu prošlost, u period u kom je bio mlađi i moćniji, ili se bar tako osećao. Seća se svog detinjstva i rane mladosti, kada je voleo, oženio se i saznao da će biti otac. Ali Blagoje ne saznaje ništa od svega onoga o čemu Tanasije misli, od čega strahuje. Za razliku od kazandžije kapetan ima dovoljno snage da sve to nosi u sebi, sam. A verovatno mu ni oficirski ponos ne dozvoljava da pokaže slabost. Ovo kapetanovo ćutanje samo snažno pocrtava kazandžijinu potrebu za govorom. Njegovu smrvljenost i obesnaženost katastrofalnom promenom - sinovom iznendnom invalidnošću. Promenom koja, bar u njegovo vreme, u državi u kojoj je on živio, znači za obojicu samo neizbežno poniženje (prosjachenje) pa možda i neminovno uništenje...

Susreti. (Ne) prihvatanje invalidnosti

Svoje nestrpljenje i slabost kapetan pokazuje tek dok lađa pristaje i on ugleda svoju ženu, koja drži dete iznad glave. *I kad mu žena u onoj tišmi i guranju pade na prsi i predade mu sina, prvo suze, pa onda poljupci počеше padati na punačko detence,...*

Ova scena kao da, na planu kontrasta, treba da pripremi i istakne tragičan susret Blagoja i njegovog voljenog sina...

Tanasija kao da ledena ruka ščepa oko srca kad mu tašta, koja je stigla sa ženom, saopšti da su ostali bez kuće i kućišta. Ali to osećanje ustuknu pred užasom koji oseti kada ugleda čoveka u prostom vojničkom odelu, a bez desne noge i leve ruke! Video ga je i sve shvatio. Bio je to Blagojev sin! Sve je postalo više od onog što se uči u školi. Nije to više bila neka uopštena, imaginarna, već stvarna, opipljiva ljudska nesreća. Kapetan je prvi priskočio Blagojevom sinu i pomogao mu da zakorači jednu gredu. Ali se zato jedna dama sa kućetom i zembiljom uz vrisak odmakla kada je u jednom trenutku mladić izgubio ravnotežu i pokušao na nju da se osloni. S jedne strane kapetanova hrabra i čovečna reakcija na tuđu invalidnost. Reakcija možda i puna poštovanja prema nekome ko je kao živi pojedinac uništen zbog kolektivnog cilja. S druge strane kukavička reakcija dame koja je navikla na lagodan život daleko od ljudskih nedaća.

nastavak na strani 16 ▶

О ПРЕВАРИ

Цртање је искрено сликарство ту нема преваре.
Црташ или добро или лоше.

Салвадор Дали
шпански сликар 1904 - 1989

О ЛЕКАРИМА

Умирем од лечења превеликог броја лекара!

Александар Велики
грчки краљ и војсковођа 356 – 323 пре нове ере

U nesreći - ipak samo samoća

Pored toga što mu je tako uništila sina pa i njega samog, sudbina se i na užem planu poigrala sa kazandžijom Blagojem. On koji je sa toliko nesrpljenja na svaki zvuk istrčavao misleći da je lađa stigla, na kraju je zaspao! Zaspao i prespavao dolazak lađe pa je kapetan morao ići da ga budi.

Za to vreme svet se raskloni u dva reda, puštajući napred invalida, (ovde nema prostora za razmatranje političke korektnosti izraza!) krasnog jednog momka, s muškim licem i žalosnim osmejkom oko usana. Sve beše u njega: i snaga, i zdravlje, i lepota; i opet - ničega ne beše! Sve ličaše na razlupanu, skupocenu, porcelansku vazuu. Ljudi koji osećaju poštovanje, sažaljenje i strah pred tuđom nesrećom, invalidnošću sklanjaju se, prave prolaz okrnjenoj lepoti i snazi, koja je, kao takva, u njihovim očima potpuno ništavna. Posle svi idu za unesrećenim, svi čutečki i kao u nekom svečanom sprovodu. Osakaćenost je potpuno obezvređila, izbrisala mladića jer on više ne može da se bavi kazandžijskim zanatom i što reče Blagoje, ne može da ore, ne može da kopa! U zemlji koja je, i čiji su ljudi uglavnom orijentisani ka te dve stvari. Šta mu preostaje? Školu nema, niti je može steći...

Blagoje i dalje želi da veruje da mu je sin lako ranjen. Tražeći sina kakvog je ispratio u rat, prolazi pored invalida. Sin ga oslovi, milostivo. Blagoje se kao munja brzo okrete. Stade pred sina. Gleda, gleda - pa onda tresnu o zemlju. Kada je ono što je kipelo u starčevoj podsvesti u njegovom strahu, postalo surova i neopoziva stvarnost, koja ne ostavlja ni trunku nade da je možda i drukčije, njegov svet se ruši, a sa njim i on sam. Nakon što su ga prisutni povratili, prve reakciju zamenjuje druga. Blagoje zagrlji sina, ali tako naglo kao da se bojao da će mu pobeći.

Dugo ga ne pusti. A i kad se odvoji, on ga gledaše pravce u oči, ne smejući nikako spustiti oči tamo gde je nekad noga bila.

- Hvala bogu, samo kad si ti živ. Sve će opet dobro biti.

Posle jezivog šoka, Blagoju do svesti dopire ipak divna, radosna činjenica da mu je sin tu, živ, da ga može osetiti, priviti uz sebe. Iako je još prisutan strah od ponižavajuće praznine na mestu gde je nekada bio deo ljudskog tela. Od praznine nastale možda i u igri Boga sa čovekom... Pa Blagoje nastoji da ohrabri obojicu, i sinu i sebi da ulije nadu u dalji život. Ubeđuje i sina i sebe da će njegovu žrtvu narod pozlatiti.

Okupljeni svet, kapetan prvi, zaista počinje da spušta razne vredne predmete u kapu koju drži Blagoje. Blagoje koji je pričao kapetanu: *Ja sam zbog ovih oskudnih vremena prodao sve što sam imao...- samo sam alat ostavio, Ali dok je njegovih ruku i alata, biće nama dvojici hleba, pa baš da nas je i desetero.* Pokloni su se ređali i množili...

Vojnik se zahvaljivaše neprestano sa: » hvala braćo!«, ali mu glas postajao sve viš i više zagušljiv. Te dve reči počeo dobijati odsudan ritam,... i on kao da sad prvi put oseti sa svom snagom nepokolebljivog uverenja da je bogalj i prosjak. I najzad posuše se tihe, krupne suze, kao majska kiša. Polako, ali neumoljivo mu se probila do svesti sva njegova nesreća.

Starčić najpre hoće da umiri sina. Pa onda ujedared i sam briznu u plač... On baci preda se na zemlju kapu s poklonima i kao lud pogleda u nebo, kao da odozgo čeka odgovora. Blagoju ponestaje i ono malo snage što u momentu imao ili se pretvarao da je ima. Zašto se nebo poigralo baš sa njima? Da li ono više voli da navali neizdržljiv teret na one male, unižene, slabe?... Moglo je biti i drukčije, ali nije. Nasuprot ovoj nesreći, kao da joj se izruguje, stoji kapetanica, mlada, gleda u obe noge svoga muža i u punačke obraščice svoga tek rođenog sinčića.

Kada se ova novela pročita u celosti, jasno je da je kapetanov lik uveden u priču kako bi jače osvetlio Blagojev karakter i njegovu nesreću. Kapetan je opet sazidao kuću u Knjaževcu. Žena mu je vesela, a sinčić raste i čupa ga za brkove. A Blagoje i njegov sin? Ljudi dobra srca činili su im donekle poklone, ali sve se na svetu ogugla. Sve izbledi - i oduševljenje, i ljubav, i dužnost, i sažaljenje,... Jer, kako na pristaništu reče kapetanica želeći da ode od Blagoja i njegovog sina: *Ovde je nesreća, a mi... mi smo hvala Bogu, srećni i presrećni!* Ljudi ne vole nesreću. Možda im se to ne može ni zameriti. No ipak, sa gorčinom čitamo kako nečija nesreća postaje i ostaje samo njegovo breme mada ju je zaradio boreći se za nešto što su i drugi želeli. Gorko je što dobri i prostodušni Blagoje gubi veru u ljude i sa: *Sve će to narod pozlati prelazi na: Sve će to tebi Bog platiti.* Ali nije izdržao. Sa jezom, i kao apel našoj savesti, čitamo da *naposletku se propije i tu skoro umre. A njegov sin prima izdržavanje iz invalidskog fonda i - prosi!*

Jelena Zagorac
članica Društva CDP Subotica

sunc kret